

Fred Hageneder, estudiós dels arbres, especialista en el teix



VÍCTOR-M. AMELA

IMA SANCHIS

LLUÍS AMIGUET



Xarxa de Concessionaris BMW de Catalunya

Tinc 52 anys. Vaig néixer a Hamburg i visc a Gal·les. Sóc músic arpista i etnobotànic especialista en arbres: el meu favorit és el teix. Visc en parella, sense fills. Sóc ecologista. Creences? Si Déu existeix, segur que és un arbre! De l'arbre del teix s'obté l'anticancerigen més potent

“El teix és l'arbre europeu per excel·lència”



KIM MANRESA

Bioindicador

La península Ibèrica és un dels últims reductes del teix, l'arbre natiu més vell d'Europa. Els guerrers celtas preferien ingerir-ne les fulles abans que rendir-se a l'enemic: la rigidesa del rostre del cadàver dibuixava una ganyota que es burlava del vencedor des del més enllà... Hageneder m'explica això i més coses a Poblet durant les IV Jornades Internacionals del Teix, a compte del Centre Tecnològic Forestal de Catalunya. El teixos són un excel·lent bioindicador d'alta qualitat ambiental i refugi de biodiversitat. Hageneder ha fundat Ancient Yew Group, un grup que ho investiga tot sobre l'arbre del teix i ho divulga, amb llibres com *La sabiduría de los árboles* (Blume).

Quin arbre és aquest?

Un teix. El meu predilecte.

Què té de particular?

Gairebé tot, per la seva història, el seu simbolisme, la seva biologia... El veneraven les primigènies cultures europees.

Des de quan és aquí?

Des de fa 15 milions d'anys, amb un avantpassat en el juràssic, fa 140 milions d'anys: encara hi havia dinosaures.

Més europeu que vostè i jo, doncs!

El teix és l'arbre més europeu, per antiguitat i presència. Com el més asiàtic és el ginkgo i el més americà és la sequoia.

Què veien els antics en el teix?

La seva forta presència, les seves branques de verd perenne, sempre vital, immortal!

És immortal, el teix?

Alguns exemplars viuen quasi 5.000 anys. Per a nosaltres, això és com la immortalitat. Ho recull un vell proverbi anglès.

Me'l recita?

Les vides de tres canyissos, la vida d'un gos. / Les vides de tres gossos, la vida d'un cavall. / Les vides de tres cavalls, la vida d'un home. / Les vides de tres homes, la vida d'una àguila. / Les vides de tres àguiles, la

vida d'un teix. / La vida d'un teix... la longituitud d'una era. / Set eres des de la creació fins al dia del judici!

Bonic.

El teix és l'arbre que transcendeix la mort: així ho veien els nostres avantpassats.

Abans del cristianisme?

I després: n'hi ha exemplars al costat dels cementiris, ermites, esglésies...

On viu l'exemplar més longeu?

Prefereixo no assenyalar, per estalviar-li pressió humana... A Astúries hi ha un exemplar de 2.000 anys, un altre a Escòcia...

Jo en sé d'un als Ports d'Horta.

Són individus aïllats, i estan en retrocés. Protegim-los!

Quines cultures el veneraven?

Les cultures cèltiques. Sota les seves branques feien reunions solemnes. Per als druides irlandesos el teix va ser talismà contra bruixes. I sabien les seves propietats.

Quines propietats?

L'escorça, les fulles i les llavors contenen una substància alcaloide –taxina– cardiotòxica en dosis elevades: paralitza el cor.

Per què l'utilitzaven?

Usos medicinals i verinosos, i perquè informava respecte: res no creix al peu del teix. Cel-

tes asturs i càntabres se suïcidaven amb llavors de teix per no rendir-se a l'enemic.

D'on ve el seu nom, teix?

De *taxus*: així el van anomenar els grecs per la seva fusta resistent i flexible per fer *taxon* (arc) i per *taxikos* (verinós).

Els romans el van valorar, també?

Els van talar per furtar als bàrbars la fusta dels seus arcs... i aprofitar-la ells. Durant l'edat mitjana, la fabricació d'arcs va despolar Europa de teixos.

Avui el teix ja no corre aquest perill...

No, però ha estat amenaçat per les seves virtuts anticanceroses: el taxol combat el càncer de pulmó...

No ho sabia.

El taxol és el fàrmac anticancerigen més potent i utilitzat del món, i s'obté de les fulles i l'escorça del teix. Avui es produeix de manera semisintètica, per sort. L'arbre longeu, protector de la nostra longevitat!

Per què és tan longeu, el teix?

Per la seva estranya manera de créixer... Creix de dalt a baix!

Com és?

L'interior del tronc és buit. Des dels nòduls de les branques, una arrel interna descendeix pel buit fins a arribar a terra, arrelar-hi... i generar un tronc nou, mentre s'assecava el vell tronc que l'envolta.

Un teix, doncs, són successius teixos!

És un arbre que reneix de si mateix sense parar. Simbolitza la fertilitat eterna, i l'home prehistòric el va pintar en caveres i atuells al costat de les seves deesses-mare.

Un arbre molt venerable, ja m'ha convençut.

Un avi, sota un teix, podia explicar al seu nét que ja el seu propi avi li havia explicat que havia estat a l'ombra d'aquest teix.

Cap singularitat més del teix?

Amb fulles lanceolades sempre verdes, és una conífera... sense pinyes. I sense resina. I amb baies vermelles –aril–, única part comestible (sense les llavors) de l'arbre, i a més hipernutritiva!

Hi ha gaires intoxicacions per teix?

A Espanya de les cent mil trucades anuals a l'Institut Nacional de Toxicologia, només cinc són per intoxicacions per teix. És tòxic només en fortes concentracions.

Hi va haver boscos de teixos?

No solen formar boscos, estan aïllats. En l'antiguitat hi va haver boscos sagrats, això sí, d'arbres diversos.

Sagrats?

Boscos considerats llar de deïtats, boscos que propiciaven estats d'ànim transcendents... Eren boscos inviolables.

On n'hi va haver, de boscos sagrats?

A la Gàl·lia (anomenats *nemeton*), Irlanda, Gran Bretanya, Turquia, darrere del temple de Vesta a Roma... He fundat el grup Amics dels Arbres per tal de recuperar boscos sagrats.

VÍCTOR-M. AMELA



APROFITA ELS BMW EXCLUSIVE DAYS DE BARCELONA PREMIUM



FINS AL 30% DE DESCOMPTE

Els dies en què tot és possible han arribat a Barcelona Premium. **Descomptes de fins a un 30%** en els models BMW Sèrie 1, BMW Sèrie 3 i BMW X1 finançant amb BMW Bank. **Només fins al 31 de desembre.**

Barcelona Premium

General Mitre

Barcelona

Plaça Cerdà

Barcelona

Tel.: 933 31 98 00

www.barcelonapremium.bmw.es

Ronda Litoral

Sant Adrià de Besòs

Sant Boi

Sant Boi de Llobregat



Fins a un 30% de descompte per als vehicles BMW Sèrie 1, BMW Sèrie 3 i BMW X1 en estoc, amb PLA PIVE 6 i finançant amb BMW Bank, GmbH, SE (segons condicions contractuals) amb un termini de 36 mesos, una permanència mínima de 24 mesos i un import mínim per finançar de 13.000 EUR. Condicions vàlides per a vehicles matriculats abans del 31/12/2014. Models visualitzats amb equipament opcional.

Consum mitjà: des de 3,8 fins a 8,2 l/100 km. Emissions de CO₂: des de 99 fins a 193 g/km.